

Order estimates of approximation characteristics of functions from anisotropic Nikol'skii–Besov classes

Порядкові оцінки апроксимативних характеристик функцій з анізотропних класів Нікольського–Бесова

S. Ya. Yanchenko

Institute of Mathematics of NAS of Ukraine, Kyiv

С. Я. Янченко

Інститут математики НАН України, Київ

Анотація

We obtained exact order estimates of the deviation of functions from anisotropic Nikol'skii–Besov classes $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ from their sections of the Fourier integral. The error of the approximation is estimated in the metric of Lebesgue space $L_\infty(\mathbb{R}^d)$.

Одержано точні за порядком оцінки відхилення функцій з анізотропних класів Нікольського–Бесова $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ від їх відрізків інтеграла Фур'є. Похибка наближення вимірюється у метриці простору $L_\infty(\mathbb{R}^d)$.

Вступ. У роботі встановлюються порядкові оцінки деяких апроксимативних характеристик класів функцій багатьох змінних з анізотропних просторів Нікольського–Бесова $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$, де $\mathbf{r} = (r_1, \dots, r_d)$, $r_j > 0$, $j = \overline{1, d}$, $1 \leq p$, $\theta \leq \infty$. Простори $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ були введені О. В. Бесовим [1] і $B_{p,\infty}^r(\mathbb{R}^d) = H_p^r(\mathbb{R}^d)$, де $H_p^r(\mathbb{R}^d)$ — простори, які ввів С. М. Нікольський [2].

Вихідні означення просторів $H_p^r(\mathbb{R}^d)$ та $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ у згаданих роботах були дані в термінах певних обмежень на модулі гладкості функцій з цих просторів. У подальших дослідженнях нам буде зручно користуватися еквівалентним означення просторів $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$, яке було встановлене П. І. Лізоркіним [3], що базується на використанні перетворення Фур'є.

Зауважимо, що анізотропні простори Нікольського–Бесова функцій багатьох змінних, що визначені на \mathbb{R}^d з точки зору знаходження точних за порядком значень деяких апроксимативних характеристик досліджувалися, зокрема, у роботах [4], [5], а у випадку $r_1 = \dots = r_d = r$, тобто ізотропні простори Нікольського–Бесова $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$, досліджувалися у роботах [6], [7].

1. Основні позначення та означення класів Нікольського–Бесова. Нехай \mathbb{R}^d , $d \geq 1$ — d -вимірний евклідів простір з елементами $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_d)$,

$(\mathbf{x}, \mathbf{y}) = x_1 y_1 + \dots + x_d y_d$. $L_p(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq p \leq \infty$, — простір вимірних на \mathbb{R}^d функцій $f(\mathbf{x}) = f(x_1, \dots, x_d)$ зі скінченною нормою

$$\|f\|_{L_p(\mathbb{R}^d)} = \|f\|_p := \left(\int_{\mathbb{R}^d} |f(\mathbf{x})|^p d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{p}}, \quad 1 \leq p < \infty,$$

$$\|f\|_{L_\infty(\mathbb{R}^d)} = \|f\|_\infty := \operatorname{ess\,sup}_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} |f(\mathbf{x})|.$$

Нехай $S = S(\mathbb{R}^d)$ — простір Л. Шварца основних нескінченно диференційовних на \mathbb{R}^d комплекснозначних функцій φ , що спадають на нескінченності разом зі своїми похідними швидше за будь-який степінь функції $(x_1^2 + \dots + x_d^2)^{-\frac{1}{2}}$ (див., наприклад, [8]). Через S' позначимо простір лінійних неперервних функціоналів на S . Зазначимо, що елементами простору S' є узагальнені функції. Якщо $f \in S'$ і $\varphi \in S$, то $\langle f, \varphi \rangle$ позначає значення f на φ .

Перетворення Фур'є $\mathfrak{F}\varphi: S \rightarrow S$ визначається згідно з формулою

$$(\mathfrak{F}\varphi)(\boldsymbol{\lambda}) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2}} \int_{\mathbb{R}^d} \varphi(\mathbf{t}) e^{-i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{t})} d\mathbf{t} \equiv \tilde{\varphi}(\boldsymbol{\lambda}).$$

Обернене перетворення Фур'є $\mathfrak{F}^{-1}\varphi: S \rightarrow S$ задається таким чином:

$$(\mathfrak{F}^{-1}\varphi)(\mathbf{t}) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2}} \int_{\mathbb{R}^d} \varphi(\boldsymbol{\lambda}) e^{i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{t})} d\boldsymbol{\lambda} \equiv \hat{\varphi}(\mathbf{t}).$$

Перетворення Фур'є узагальнених функцій $f \in S'$ (для нього ми зберігаємо те ж позначення) визначається згідно з формулою

$$\langle \mathfrak{F}f, \varphi \rangle = \langle f, \mathfrak{F}\varphi \rangle \quad (\langle \tilde{f}, \varphi \rangle = \langle f, \tilde{\varphi} \rangle),$$

де $\varphi \in S$.

Обернене перетворення Фур'є узагальненої функції $f \in S'$ також позначимо $\mathfrak{F}^{-1}f$, і визначається воно аналогічно до прямого перетворення Фур'є згідно з формулою

$$\langle \mathfrak{F}^{-1}f, \varphi \rangle = \langle f, \mathfrak{F}^{-1}\varphi \rangle \quad (\langle \hat{f}, \varphi \rangle = \langle f, \hat{\varphi} \rangle).$$

Зазначимо, що кожна функція $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq p \leq \infty$, визначає лінійний неперервний функціонал на S згідно з формулою

$$\langle f, \varphi \rangle = \int_{\mathbb{R}^d} f(\mathbf{x}) \varphi(\mathbf{x}) d\mathbf{x}, \quad \varphi \in S,$$

і, як наслідок, у цьому сенсі вона є елементом S' . Тому перетворення Фур'є функції $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq p \leq \infty$, можна розглядати як перетворення Фур'є узагальненої функції $\langle f, \varphi \rangle$.

Носієм узагальненої функції f будемо називати замикання $\overline{\mathfrak{N}}$ такої множини точок $\mathfrak{N} \subset \mathbb{R}^d$, що для довільної $\varphi \in S$, яка дорівнює нулю в $\overline{\mathfrak{N}}$, виконується рівність

$\langle f, \varphi \rangle = 0$. Носій узагальненої функції f будемо позначати через $\text{supp } f$. Також будемо говорити, що функція f зосереджена на множині G , якщо $\text{supp } f \subseteq G$.

У подальшому будемо користуватися такими позначеннями. Нехай функція f представлена інтегралом Фур'є

$$f(\mathbf{x}) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2}} \int_{\mathbb{R}^d} \tilde{f}(\boldsymbol{\lambda}) e^{i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{x})} d\boldsymbol{\lambda}.$$

Тоді відрізком інтегралу Фур'є функції f назвемо вираз

$$S_{\boldsymbol{\sigma}}(f) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2}} \int_{-\sigma_1}^{\sigma_1} \dots \int_{-\sigma_d}^{\sigma_d} \tilde{f}(\boldsymbol{\lambda}) e^{i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{x})} d\boldsymbol{\lambda},$$

де $\tilde{f}(\boldsymbol{\lambda})$ — перетворення Фур'є функції $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$.

Крім того, для $S_{\boldsymbol{\sigma}}(f)$ можемо записати (див. [8])

$$S_{\boldsymbol{\sigma}}(f) = \frac{1}{\pi^d} \int_{\mathbb{R}^d} f(\mathbf{y}) \prod_{j=1}^d \frac{\sin \sigma_j (x_j - y_j)}{x_j - y_j} d\mathbf{y}.$$

Таким чином $S_{\boldsymbol{\sigma}}(f)$ — ціла функція степеня $\boldsymbol{\sigma}$.

Нехай $D_{\mathbf{a}^s} = D_{a_1^s, \dots, a_d^s}$ — паралелепіпед: $|\lambda_j| < a_j^s$, $j = \overline{1, d}$, $s \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, а $\Gamma_{\mathbf{a}^s} = D_{\mathbf{a}^s} - D_{\mathbf{a}^{s-1}}$ при $s \geq 1$ і $\Gamma_{\mathbf{a}^0} = D_{\mathbf{a}^0}$. Покладемо

$$f_{\mathbf{a}^s} = S_{\mathbf{a}^s}(f) - S_{\mathbf{a}^{s-1}}(f) = \int_{\Gamma_{\mathbf{a}^s}} \tilde{f}(\boldsymbol{\lambda}) e^{i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{x})} d\boldsymbol{\lambda}, s \geq 1,$$

і

$$f_{\mathbf{a}^0} = S_{\mathbf{a}^0}(f) = \int_{\Gamma_{\mathbf{a}^0}} \tilde{f}(\boldsymbol{\lambda}) e^{i(\boldsymbol{\lambda}, \mathbf{x})} d\boldsymbol{\lambda}.$$

Представлення функції f у вигляді

$$f = f_{\mathbf{a}^0} + \sum_{s=1}^{\infty} f_{\mathbf{a}^s} = \sum_{s=0}^{\infty} f_{\mathbf{a}^s}$$

будемо називати розшаруванням f (\mathbf{a} -розшаруванням f). У випадку, коли $f \in L_p$, $p > 2$, $S_{\mathbf{a}^s}(f)$ розуміють, взагалі кажучи, як результат дії на f деякого оператора, який в образах Фур'є зводиться до множення на характеристичну функцію області $D_{\mathbf{a}^s}$ (див. [8], (§3, гл.1)).

Далі для вектора $\mathbf{r} = (r_1, \dots, r_d)$, $r_j > 0$, $j = \overline{1, d}$, введемо величину

$$g(\mathbf{r}) = \left(\frac{1}{d} \sum_{j=1}^d \frac{1}{r_j} \right)^{-1}. \quad (1)$$

Зауважимо, що при $r_1 = r_2 = \dots = r_d = r$ маємо $g(\mathbf{r}) = r$.

Тоді анізотропні простори $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ можна означити таким чином [3]:

$$B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d) = \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{B_{p,\theta}^r} < \infty \right\},$$

де

$$\|f\|_{B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)} \asymp \left(\sum_{s=0}^{\infty} b^{s\theta} \|f_{a^s}\|_p^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} < \infty, \quad \text{при } 1 \leq \theta < \infty, \quad (2)$$

$$\|f\|_{B_{p,\infty}^r(\mathbb{R}^d)} \asymp \sup_{s \geq 0} b^s \|f_{a^s}\|_p < \infty, \quad (3)$$

а $b = 2^{g(r)}$ і $a_j = 2^{g(r)/r_j}$, $j = \overline{1, d}$.

Далі, зберігаючи ті самі позначення, будемо розглядати класи $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$, тобто одиничні кулі у просторах $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$:

$$B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d) := \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)} \leq 1 \right\}.$$

Крім цього, для спрощення записів, замість $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$ та $H_p^r(\mathbb{R}^d)$ будемо використовувати позначення $B_{p,\theta}^r$ та H_p^r .

Зазначимо, що при встановленні результатів важливим є те, що простори $B_{p,\theta}^r$ зі зростанням значення параметра θ розширюються (див., наприклад, [9, с. 278]), тобто

$$B_{p,1}^r \subset B_{p,\theta}^r \subset B_{p,\theta'}^r \subset B_{p,\infty}^r = H_p^r, \quad 1 \leq \theta < \theta' \leq \infty. \quad (4)$$

2. Допоміжні твердження та основний результат.

Важливе значення при доведенні одержаного результату відіграє теорема встановлена О. В. Бесовим [1] (теорема 2.1), яку сформулюємо у такій формі.

Теорема А. *Нехай $1 \leq p \leq p' \leq \infty$, $\theta' \geq \theta$,*

$$\kappa = 1 - \left(\frac{1}{p} - \frac{1}{p'} \right) \sum_{j=1}^d \frac{1}{r_j} > 0.$$

Тоді, якщо $f \in B_{p,\theta}^r$, то $f \in B_{p',\theta'}^r$, де $\rho_j = r_j \kappa$, $j = \overline{1, d}$, і при цьому має місце нерівність

$$\|f\|_{B_{p',\theta'}^r} \leq C \|f\|_{B_{p,\theta}^r},$$

де C — деяка константа, яка не залежить від f .

Наведемо ще одне твердження для цілих функцій експоненціального типу, яке одержане С. М. Нікольським [2], (див., також, [9, с. 150]).

Теорема Б. *Якщо $1 \leq p_1 \leq p_2 \leq \infty$, то для цілої функції експоненціального типу $g = g_\nu \in L_{p_1}(\mathbb{R}^d)$ має місце “нерівність різних метрик”*

$$\|g_\nu\|_{L_{p_2}(\mathbb{R}^d)} \leq 2^d \left(\prod_{j=1}^d \nu_k \right)^{\frac{1}{p_1} - \frac{1}{p_2}} \|g_\nu\|_{L_{p_1}(\mathbb{R}^d)}. \quad (5)$$

Далі для функції $f \in L_\infty(\mathbb{R}^d)$ розглянемо величину

$$\mathcal{E}_{D_{a^n}}(f)_\infty = \|f - S_{a^{n-1}}(f)\|_\infty, \quad n \in \mathbb{N}, \quad (6)$$

яка називається наближенням функції f її a^n -відрізками інтеграла Фур'є.

Відповідно для функціонального класу $F \subset L_\infty(\mathbb{R}^d)$ покладемо

$$\mathcal{E}_{D_{a^n}}(F)_\infty = \sup_{f \in F} \mathcal{E}_{D_{a^n}}(f)_\infty. \quad (7)$$

Справедливе таке твердження.

Теорема. *Нехай $1 < p < \infty$, $1 \leq \theta \leq \infty$. Тоді для $g(\mathbf{r}) > \frac{d}{p}$ має місце рядкове співвідношення*

$$\mathcal{E}_{D_{a^n}}(B_{p,\theta}^{\mathbf{r}})_\infty \asymp 2^{-n(g(\mathbf{r}) - \frac{d}{p})}, \quad (8)$$

де $a_j = 2^{g(\mathbf{r})/r_j}$, $j = \overline{1, d}$.

Зауважимо, що виконання умови $g(\mathbf{r}) > \frac{d}{p}$, згідно з теоремою А, забезпечує належність функцій $f \in B_{p,\theta}^{\mathbf{r}}$ до простору $L_\infty(\mathbb{R}^d)$.

Доведення. Спочатку отримаємо в (8) оцінку зверху. Оскільки (див. (4)) $B_{p,\theta}^{\mathbf{r}} \subset B_{p,\infty}^{\mathbf{r}} = H_p^{\mathbf{r}}$, $1 \leq \theta < \infty$, то шукану оцінку достатньо отримати для величини $\mathcal{E}_{D_{a^n}}(H_p^{\mathbf{r}})_\infty$.

Згідно з (3) для $f \in H_p^{\mathbf{r}}$ маємо $\|f_{a^s}\|_p \ll 2^{-sg(\mathbf{r})}$. Тому, скориставшись нерівністю Мінковського, нерівністю (5), врахувавши, що $a_j = 2^{g(\mathbf{r})/r_j}$ та беручи до уваги (1), отримаємо

$$\begin{aligned} \mathcal{E}_{D_{a^n}}(f)_\infty &= \|f - S_{a^{n-1}}(f)\|_\infty = \left\| \sum_{s=0}^{\infty} f_{a^s} - S_{a^{n-1}}(f) \right\|_\infty = \\ &= \left\| \sum_{s=n}^{\infty} f_{a^s} \right\|_\infty \leq \sum_{s=n}^{\infty} \|f_{a^s}\|_\infty \leq \sum_{s=n}^{\infty} 2^d \left(\prod_{j=1}^d a_j^s \right)^{\frac{1}{p}} \|f_{a^s}\|_p \ll \\ &\ll \sum_{s=n}^{\infty} 2^{\frac{sd}{p}} \|f_{a^s}\|_p \ll \sum_{s=n}^{\infty} 2^{\frac{sd}{p}} 2^{-sg(\mathbf{r})} = \sum_{s=n}^{\infty} 2^{-s(g(\mathbf{r}) - \frac{d}{p})} \ll 2^{-n(g(\mathbf{r}) - \frac{d}{p})}. \end{aligned}$$

Оцінку зверху для величини $\mathcal{E}_{D_{a^n}}(H_p^{\mathbf{r}})_\infty$ встановлено.

Отримаємо тепер в (8) оцінку знизу. Оскільки $B_{p,1}^{\mathbf{r}} \subset B_{p,\theta}^{\mathbf{r}}$, $1 < \theta \leq \infty$, то шукану оцінку достатньо отримати для величини $\mathcal{E}_{D_{a^n}}(B_{p,1}^{\mathbf{r}})_\infty$. Іншими словами достатньо оцінити знизу величину $\|f - S_{a^{n-1}}(f)\|_\infty$ для деякої функції $f \in B_{p,1}^{\mathbf{r}}$.

З цією метою розглянемо функцію (див. [10])

$$g_1(\mathbf{x}) = C_1 2^{-n(g(\mathbf{r}) + \frac{d}{p'})} F_{\mathbf{n}}(\mathbf{x}),$$

де $\mathbf{n} = (n, \dots, n) \in \mathbb{N}^d$, $1/p + 1/p' = 1$, $C_1 > 0$ і

$$F_{\mathbf{n}}(\mathbf{x}) = \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} - \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j}$$

та

$$F_0(\mathbf{x}) = \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin x_j}{x_j}.$$

Для перетворення Фур'є функції $F_n(\mathbf{x})$ справедливе співвідношення (див., наприклад, [11])

$$\mathfrak{F}F_n(\mathbf{x}) = \chi_n(\boldsymbol{\lambda}) = \prod_{j=1}^d \chi_n(\lambda_j),$$

де

$$\chi_n(\lambda_j) = \begin{cases} 1, & a_j^{n-1} < |\lambda_j| < a_j^n, \\ \frac{1}{2}, & |\lambda_j| = a_j^{n-1} \text{ або } |\lambda_j| = a_j^n, \\ 0 & \text{— в інших випадках,} \end{cases} \quad \chi_0(x_j) = \begin{cases} 1, & |\lambda_j| < 1; \\ \frac{1}{2}, & |\lambda_j| = 1; \\ 0, & |\lambda_j| > 1. \end{cases}$$

Відповідно для оберненого перетворення будемо мати

$$\mathfrak{F}^{-1}\chi_n(\boldsymbol{\lambda}) = F_n(\mathbf{x}).$$

Значимо, що $F_n(\mathbf{x})$ — ціла функція з $L_p(\mathbb{R}^d)$, носій перетворення Фур'є якої зосереджений в $\Gamma_{\mathbf{a}^n}$ і крім цього

$$\|F_n\|_p \asymp 2^{\frac{dn}{p'}}, \quad 1 < p < \infty. \quad (9)$$

В [10] показано, що з деякою константою $C_1 > 0$ функція g_1 належить класу $B_{p,1}^r(\mathbb{R}^d)$, а саме, згідно з (2) та (9), маємо

$$\begin{aligned} \|g_1\|_{B_{p,1}^r} &\asymp \sum_s 2^{sg(r)} \|f_{\mathbf{a}^s}(g_1)\|_p \asymp \\ &\asymp \sum_s 2^{sg(r)} 2^{-n(g(r)+\frac{d}{p'})} \|F_n\|_p \ll 2^{-n(g(r)+\frac{d}{p'})} 2^{ng(r)} 2^{\frac{dn}{p'}} = 1. \end{aligned}$$

Перш ніж перейти до встановлення оцінки знизу в (8), одержимо порядок величини

$$\|F_n\|_\infty = \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} - \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right\|_\infty. \quad (10)$$

Для оцінки зверху будемо мати

$$\begin{aligned} \|F_n\|_\infty &= \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} - \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right\|_\infty \leq \\ &\leq \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} \right\|_\infty + \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right\|_\infty = \\ &= \sup_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} \left| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} \right| + \sup_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} \left| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right| = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \left(\frac{2}{\pi}\right)^{\frac{d}{2}} \prod_{j=1}^d \sup_{x_j \in \mathbb{R}} \left| \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} \right| + \left(\frac{2}{\pi}\right)^{\frac{d}{2}} \prod_{j=1}^d \sup_{x_j \in \mathbb{R}} \left| \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right| \ll \\
&\ll \left(\prod_{j=1}^d a_j^n + \prod_{j=1}^d a_j^{n-1} \right) = \left(\prod_{j=1}^d 2^{ng(r)/r_j} + \prod_{j=1}^d 2^{(n-1)g(r)/r_j} \right) = \\
&= (2^{dn} + 2^{d(n-1)}) \ll 2^{dn}. \tag{11}
\end{aligned}$$

Оцінюючи $\|F_n\|_\infty$ знизу, одержимо

$$\begin{aligned}
\|F_n\|_\infty &= \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} - \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right\|_\infty \geq \\
&\geq \left| \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^n x_j}{x_j} \right\|_\infty - \left\| \prod_{j=1}^d \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin a_j^{n-1} x_j}{x_j} \right\|_\infty \right| \gg \\
&\gg \left| \prod_{j=1}^d a_j^n - \prod_{j=1}^d a_j^{n-1} \right| \gg (2^{dn} - 2^{d(n-1)}) \gg 2^{dn}. \tag{12}
\end{aligned}$$

Співставивши (11) і (12), можемо записати порядкове співвідношення

$$\|F_n\|_\infty \asymp 2^{dn}. \tag{13}$$

Оскільки, для функції g_1 має місце співвідношення $S_{a^{n-1}}(g_1) = 0$, то скориставшись (13) приходимо до шуканої оцінки знизу

$$\begin{aligned}
\mathcal{E}_{D_{a^n}}(B_{p,1}^r)_\infty &\geq \mathcal{E}_{D_{a^n}}(g_1)_\infty = \|g_1 - S_{a^{n-1}}(g_1)\|_\infty = \|g_1\|_\infty \gg \\
&\gg 2^{-n(g(r) + \frac{d}{p'})} \|F_n\|_\infty \gg 2^{-n(g(r) + \frac{d}{p'})} 2^{dn} = 2^{-n(g(r) - \frac{d}{p})}.
\end{aligned}$$

Оцінку знизу в (8) встановлено. Теорему доведено.

На завершення роботи зробимо деякі коментарі.

Точні за порядком значення величини $\mathcal{E}_{D_{a^n}}(B_{p,\theta}^r)_q$, $1 < p \leq q < \infty$ встановлено в [10].

У випадку $r_1 = \dots = r_d = r$, тобто для ізотропних класів Нікольського–Бесова $B_{p,\theta}^r(\mathbb{R}^d)$, оцінку (8) встановлено у роботі [7]. В одновимірному випадку ($d = 1$) анізотропні класи Нікольського–Бесова збігаються з класами Нікольського–Бесова мішаної гладкості, які досліджувалися у роботах [11], [12].

Зазначимо також, що деякі апроксимативні характеристик ізотропних та анізотропних класів Нікольського–Бесова періодичних функцій багатьох змінних досліджувалися, зокрема, у роботах [13]–[17].

Література

- [1] *Бесов О. В.* Исследование одного семейства функциональных пространств в связи с теоремами вложения и продолжения // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1961. — **60**. — С. 42–81.
- [2] *Никольский С. М.* Неравенства для целых функций конечной степени и их применение в теории дифференцируемых функций многих переменных // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1951. — **38**. — С. 244–278.
- [3] *Лизоркин П. И.* Обобщенные гильдеровы пространства $B_{p,\theta}^{(r)}$ и их соотношения с пространствами Соболева $L_p^{(r)}$ // Сиб. мат. журн. — 1968. — **9**, № 5. — С. 1127–1152.
- [4] *Jiang Yanjie, Liu Yongping.* Average Widths and Optimal Recovery of Multivariate Besov Classes in $L_p(\mathbb{R}^d)$ // J. of Approx. Theory. — 2000. — **102**. — P. 155–170.
- [5] *Jiang Yanjie.* Optimal recovery of anisotropic Besov–Wiener classes // Anal. Math. — 2002. — **28**. — P. 77–88.
- [6] *Янченко С. Я.* Наближення функцій з класів Бесова цілими функціями у просторі $L_q(\mathbb{R}^d)$ // Теорія наближення функцій та суміжні питання: Зб. праць Ін-ту математики НАН України. — 2010. — **7**, № 1. — С. 380–391.
- [7] *Янченко С. Я.* Наближення функцій з ізотропних класів Нікольського–Бесова у рівномірній та інтегральній метриках // Укр. мат. журн. — 2015. — **67**, № 10. — С. 1423–1433.
- [8] *Лизоркин П. И.* Обобщенное лиувиллевское дифференцирование и метод мультипликаторов в теории вложений классов дифференцируемых функций // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1969. — **105**. — С. 89–167.
- [9] *Никольский С. М.* Приближение функций многих переменных и теоремы вложения. — М.: Наука, 1969. — 480 с.
- [10] *Yanchenko S. Ya.* The best approximation of functions from anisotropic Nikol’skii-Besov classes defined in \mathbb{R}^d // Arxiv preprint, arXiv:1703.10699v1, 2017, 11 pp.
- [11] *Wang Heping, Sun Yongsheng.* Approximation of multivariate functions with a certain mixed smoothness by entire functions // Northeast. Math. J. — 1995. — **11**, № 4. — P. 454–466.
- [12] *Янченко С. Я.* Наближення класів $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ функцій багатьох змінних цілими функціями спеціального вигляду // Укр. мат. журн. — 2010. — **62**, № 8. — С. 1124–1138.
- [13] *Романюк А. С.* Аппроксимативные характеристики изотропных классов периодических функций многих переменных // Укр. мат. журн. — 2009. — **61**, № 4. — С. 513–523.

- [14] *Романюк А. С., Романюк В. С.* Тригонометрические и ортопроекционные поперечники классов периодических функций многих переменных // Укр. мат. журн. — 2009. — **61**, № 10. — С. 1348–1366.
- [15] *Gensun Fang, Fred J. Hickernell, Huan Li.* Approximation on anisotropic Besov classes with mixed norms by standard information // J. of Complexity. — 2005. — **21**, — P. 294–313.
- [16] *Миронюк В. В.* Тригонометричні наближення та колмогорівські поперечники анізотропних класів Бесова періодичних функцій багатьох змінних // Укр. мат. журн. — 2014. — **66**, № 8. — С. 1117–1132.
- [17] *Миронюк В. В.* Поперечники анізотропних класів Бесова періодичних функцій багатьох змінних // Укр. мат. журн. — 2016. — **68**, № 8. — С. 1080–1091.

Contact information: Department of the Theory of Functions, Institute of Mathematics of National Academy of Sciences of Ukraine, 3, Tereshenkivska st., 01004, Kyiv, Ukraine.

E-mail: Yan.Sergiy@gmail.com